

طرح مشترک کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران

و

اتاق ایران برای اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم

نظر به اینکه در طول ده سال اجرای مواد اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم مصوب بهمن ماه ۱۳۸۰ ابهامات متعددی بروز نموده و از سوی دیگر تحولاتی در برنامه اقتصادی دولت مطرح شده لذا تجدیدنظر و اصلاح برخی مواد قانون مالیاتهای مستقیم غیرقابل اجتناب شده است. لکن هرگونه تغییری در قوانین و مقررات مالیاتی در وضعیت بنگاههای اقتصادی از جمله صاحبان صنایع، اثر انکارناپذیر دارد. بنابراین کمیته‌ای مرکب از کارشناسان اقتصادی، مالی و مالیاتی و حقوقی تشکیل و در جلسات متعددی مقررات مرتبط با اشخاص حقوقی در پیش نویس لایحه تحول نظام مالیاتی کشور مورد مطالعه تطبیقی و بررسی دقیق قرار گرفت که نتیجه مطالعات و مباحث انجام شده به تهیه این پیشنهاد اصلاحی منجر شده است.

پیش‌نویس لایحه تحول نظام مالیاتی عمدتاً معطوف به تامین درآمد و تشویق سرمایه‌گذاری با استفاده از ابزار مالیاتی تهیه شده، در طرح پیشنهادی این کمیته مشکلات اجرایی، رعایت حقوق مودیان و همچنین اصل عدالت مالیاتی به شرح زیر مدنظر قرار گرفته است.

۱- انتخاب جملات به نحوی باشد که از صراحت لازم برخوردار و حتی‌الامکان قابل تامل و تفسیر نباشد.

۲- در خصوص مالیات بر درآمد حقوق، معافیت و نرخ مالیات، پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور با اندک تغییراتی مورد قبول قرار گرفته است که تغییرات در قسمت توضیحات درج شده‌اند.

۳- ماده ۹۵ پیشنهادی سازمان امور مالیاتی کشور با افزودن بعضی عبارات مورد تایید واقع شده است.

۴- پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص ماده ۹۷ و به‌ویژه تبصره ذیل آن و همچنین حذف ماده ۹۸ بنابر تجارب عملی ایرادات و مشکلات اجرایی عدیده دارد که در عمل اختلافات زیادی را بین مودیان و ماموران مالیاتی ایجاد خواهد کرد که در بخش توضیحات مشروحاً به آن پرداخته شده است.

۵- مواد ۱۰۴ و ۱۰۷ و ۱۳۲ و ۱۴۱ و در لایحه تحول نظام مالیاتی دستخوش تغییرات زیادی نسبت به مقررات فعلی شده است که با رعایت جمیع جهات پیشنهاد اصلاحی آنها داده شده است.

بعضی از احکام قانون فعلی که در لایحه تحول نظام مالیاتی حذف و یا اصلاح و یا عیناً بدون دخل و تصرف باقی مانده‌اند پس از بحث‌های طولانی بر حسب مورد تایید و یا تغییرات در آنها داده شده است که علل تغییرات در بخش توضیحات به تفصیل آمده است.

۶- به‌منظور واقعی‌تر شدن هزینه‌های قابل قبول متن فعلی ماده ۱۴۸ مقرون به واقعیت تشخیص و بندهای ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ به آن اضافه گردید.

۷- در خصوص مالیات بر ارث و مالیات بر درآمد املاک و نیز مفاد ماده ۲۷۲، مقررات فعلی مقرون به عدالت و واقعیت تشخیص داده شد، لذا پیشنهاد کمیته خودداری از هر تغییری در آن قسمتهاست.

۸- با توجه به اینکه جرائم و مجازات‌های مالیاتی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم فعلی با توجه به شرایط اقتصادی و سطح فرهنگ مالیاتی جامعه به‌عنوان ضمانت اجرایی مالیات‌ها کافی به مقصود است. بنابراین مواد ۲۷۴ الی ۲۸۰ موضوع اصلاحیه پیشنهادی سازمان امور مالیاتی کشور با در نظر گرفتن جمیع جهات به مصلحت نخواهد بود.

۹- سایر مواد قانون مالیات‌های مستقیم که در این گزارش به آنها اشاره نشده با رعایت جمیع جهات نیاز به اصلاح نداشته است.

مقررات مرتبط با اشخاص حقوقی؛ مالیات بر درآمد حقوق

شماره ۱۸۵۸۱ هیئت‌مدته ۱۳۹۴/۴/۲۵

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	متن قانون فعلی
۱	۸۴	مبنای مقایسه‌ای	تا میزان یکصد پنجاه برابر حداقل حقوق مبتنی جدول حقوق موضوع ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، مصوب ۱۳۷۰، درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق کلیه حقوق‌بگیران از جمله کارگران مشمول قانون کار، از یک یا چند منبع، از پرداخت مالیات معاف می‌شود.
		لا یحه تحول نظام مالیاتی	تا میزان ۸۴ میلیون ریال درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق از یک یا چند منبع از پرداخت مالیات حقوق مشمول است. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است، سقف معافیت مذکور را برای هر سال مطابق شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی شهری سال قبل اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین و پس از تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی اعلام نماید.
		پیشنهاد کمیته	تا میزان ۸۴ میلیون ریال درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق از پرداخت مالیات حقوق معاف است. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است، سقف معافیت مذکور را برای هر سال مطابق شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی شهری سال قبل اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین و برای اجرا به ادارات امور مالیاتی و پرداخت‌کنندگان حقوق ابلاغ نماید.
		دلایل توجیهی	عبارت «پس از تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی» ضرورتی ندارد و حذف شد زیرا استفاده از معافیت مالیاتی در این مورد، رعایت حداقل درآمد برای امر معاش است و حقی است که قانونگذار اعطاء می‌کند و اجرای آن را به تأیید مقامات قوه مجریه موکول کردن صحیح نیست.
۲	۸۵	متن قانون فعلی	نرخ مالیات بر درآمد حقوق در مورد کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ پس از کسر معافیه‌های مقرر در این قانون به نرخ مقطوع ده درصد (۱۰٪) و در مورد سایر حقوق‌بگیران نیز پس از کسر معافیه‌های مقرر در این قانون تا مبلغ چهل و دو میلیون ریال ۴۳،۰۰۰،۰۰۰ به نرخ ده درصد (۱۰٪) و نسبت به مازاد آن به نرخهای مقرر در ماده ۱۳۱ این قانون خواهد بود.
		لا یحه تحول نظام مالیاتی	نرخ مالیات بر درآمد حقوق مازاد بر مبلغ مذکور در ماده ۸۴ این قانون و تا هفت برابر آن مشمول مالیات سالانه ده درصد (۱۰٪) و نسبت به مازاد آن بیست درصد (۲۰٪) می‌باشد.
		پیشنهاد کمیته	نرخ مالیات بر درآمد حقوق مازاد بر مبلغ مذکور در ماده ۸۴ این قانون و تا هفت برابر آن مشمول مالیات سالانه ده درصد (۱۰٪) و نسبت به مازاد این مبلغ بیست درصد (۲۰٪) می‌باشد.
		دلایل توجیهی	به جای کلمه «آن» عبارت «این مبلغ» قبل از عبارت «بیست درصد» به منظور شفافتر شدن حکم قانون جایگزین شده است.
		متن قانون فعلی	پرداخته‌هایی که از طرف غیر از پرداخت‌کنندگان محاسبه و کسر و ظرف ۳ روز با صورتی حاوی نام و نشانی دریافت‌کنندگان و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل پرداخت کنند.
	تبصره ماده ۸۶	لا یحه تحول نظام مالیاتی	پرداخته‌هایی که کارفرمایان به اشخاص حقیقی غیر از کارکنان خود که مشمول پرداخت کسور بازشستگی یا بیمه نمی‌باشند تحت عنوان حق المشاوره، حق حضور در جلسات، حق التدریس، حق تحقیق و حق پژوهش پرداخت می‌کنند، بدون رعایت معافیت موضوع ماده ۸۴ این قانون مشمول مالیات به نرخ ده درصد می‌باشد. کارفرمایان مکلفند در موقع پرداخت یا تخصیص مالیات متعلق را کسر و ظرف مدت تعیین شده در ماده ۸۶ این قانون همراه با فهرستی حاوی نام و نشانی دریافت‌کنندگان و میزان آن به اداره امور مالیاتی پرداخت کنند. در صورت تخلف، مسئول پرداخت مالیات و جرائم متعلق خواهد بود.
		پیشنهاد کمیته	پرداخته‌هایی که از طرف غیر از پرداخت‌کنندگان مقرر، مرد و حقوق اصلی، تحت عناوین حق المشاوره، حق حضور در جلسات و حق التدریس به عمل می‌آید، بدون رعایت معافیت موضوع ماده ۸۴ این قانون مشمول مالیات به نرخ ده درصد (۱۰٪) می‌باشد. پرداخت‌کنندگان این قبیل وجوه مکلفند در موقع پرداخت، مالیات متعلق را کسر و ظرف مدت تعیین شده در ماده ۸۶ این قانون همراه با فهرستی حاوی نام و نشانی دریافت‌کنندگان و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل اقامت کارفرما تسلیم نمایند. در صورت تخلف از این مقررات، مسئول پرداخت مالیات و جرائم متعلق خواهد بود.
		دلایل توجیهی	۱- در متن لایحه پیشنهادی تحول نظام مالیاتی موضوع به اشخاصی که مشمول بیمه یا بازنشستگی نیستند یعنی بازنشستگان فعلی و آنی محدوده شده است و برای سایرین حکمی صادر نشده بود که با پیشنهاد کمیته تعمیم یافت. ۲- محل پرداخت تصریح شده است. ۳- اصلاحات عبارتی انجام شده.

توضیح

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	توضیح
۴	بند ۵ ماده ۹۱	متن قانون فعلی	حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و خسارت اخراج و بازخرید خدمت و وظیفه یا مستمری برداشتی به وراثت و حق سنوات و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده که در موقع بازنشستگی یا از کارافتادگی به حقوق بکسر پرداخت می‌شود.
		لا یجعه تحول نظام مالیاتی	عبارت «که در موقع بازنشستگی ...» الی آخر بند حذف می‌شود.
		پیشنهاد کمیته	حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و خسارت اخراج و بازخرید خدمت و وظیفه یا مستمری برداشتی به وراثت و حق سنوات و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده.
		دلایل توجیهی	اصلاحات مندرج در لایحه تحول نظام مالیاتی منطقی است و مشکل اجرایی ندارد و متن پیشنهادی کمیته منطبق با لایحه موصوف است.
۵	بند ۱۴ ماده ۹۱	متن قانون فعلی	درآمد حقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعمن از نظامی و انتظامی، مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات و جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان
		لا یجعه تحول نظام مالیاتی	درآمد حقوق جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان
		پیشنهاد کمیته	درآمد حقوق جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان
		دلایل توجیهی	

تکالیف صاحبان مشاغل و نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات

ردیف	شماره ماده قانونی	مقایسه‌ای	توضیح
۶	تبصره ماده ۹۱	متن قانون فعلی	در قانون فعلی وجود ندارد
		لا یجعه تحول نظام مالیاتی	نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعمن از نیروهای نظامی و انتظامی و مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات مشمول تسلیه فهرست موضوع ماده ۸۴ قانون نمی‌باشند.
		پیشنهاد کمیته	نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعمن از نظامی و انتظامی و مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات مشمول تسلیه فهرست موضوع ماده ۸۴ قانون نمی‌باشند.
		دلایل توجیهی	رفع تبعیض از دریافت کنندگان حقوق صحیح است.
۷	۹۵	متن قانون فعلی	صاحبان مشاغل موضوع این فصل مکلفند اسناد و مدارک مثبته کافی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خود نگاهداری کنند. صاحبان مشاغل از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات به گروه‌های زیر تقسیم می‌شوند.
			الف- صاحبان مشاغلی که به موجب این قانون مکلف به ثبت فعالیت‌های شخصی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند و باید دفاتر و اسناد و مدارک مربوط را با رعایت اصول و موازین و اسناداردهای پذیرفته شده حسابداری نگاهداری کنند.
			ب- صاحبان مشاغلی که بر حسب این قانون مکلف به ثبت فعالیت‌های شخصی خود در دفاتر درآمد و هزینه می‌باشند. نمونه‌های دفاتر مذکور توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می‌گردد و در دسترس قرار می‌گیرد.
			ج- صاحبان مشاغلی که مشمول مقررات بندهای الف و ب فوق نیستند مکلفند صورت خلاصه وضعیت درآمد و هزینه خود را طبق ضوابط و نمونه‌های تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور نگاهداری کنند.

۷	۹۵	لا یحه تحول نظام مالیاتی	صاحبان مشاغل موضوع این فصل مکلفند اسناد و مدارک کافی را که با رعایت اصول و ضوابط مربوط مربوط تنظیم می‌گردد، نگاهداری و اظهارنامه خود را بر اساس آنها تنظیم کنند. آیین‌نامه اجرایی مربوط به روشهای نگهداری اسناد و مدارک و نمونه اظهارنامه با توجه به نوع و حجم فعالیت مودیان مذکور توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.
		پیشهاد کمیته	صاحبان مشاغل موضوع این فصل مکلفند اسناد و مدارک کافی یا دفاتر و یا وسایل الکترونیکی نگهداری حساب مربوط به درآمد و هزینه خود را مطابق اصول و ضوابط مربوط و با استناد دردهای پذیرفته‌شده حسابداری، حسب مورد تنظیم و نگاهداری و اظهارنامه خود را بر اساس آنها تنظیم کنند. ضوابط مربوط به روشهای نگهداری حساب به شرح فوق توسط سازمان امور مالیاتی کشور تدوین و پس از تصویب هیئت وزیران اعلام می‌گردد.
		دلایل توجیهی	۱- برای شفافیت بیشتر متن، عبارت «درآمد و هزینه» و نیز «مطابق» به جای رعایت استناد دردهای ... جایگزین شده است. ۲- تصویب ضوابط و روشهای نگهداری حساب توسط هیئت وزیران از اعمال سلیقه سازمان امور مالیاتی و تغییرات بی دردی روشها تا حد قابل توجهی کاسته می‌شود.

مقررات مرتبط با اشخاص حقوقی

ردیف	شماره ماده قانونی	مناهی مقایسه‌ای	متن قانون فعلی
۸	۹۷		<p>در موارد زیر درآمد مشمول مالیات مودی از طریق علی‌الراس تشخیص داده خواهد شد.</p> <p>۱- در صورتی که تا موعد مقرر ترانزاکشن و حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان حسب مورد تسلیم نشده باشد.</p> <p>۲- در صورتی که مودی به درخواست کمیته اداره امور مالیاتی مربوطه از ارائه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خود خودداری نماید منظور از محل کار در مورد اشخاص حقوقی نیز همان اقامتگاه قانونی آنها می‌باشد. مگر اینکه مودی قبلاً مرکز عملیات خود را برای ارائه دفاتر و اسناد و مدارک کتبا به اداره امور مالیاتی مربوط اعلام نموده باشد.</p> <p>در اجرای این بند هرگاه مودی از ارائه قسمتی از مدارک حساب خودداری نماید چنانچه مربوط به هزینه باشد یا انحصار آن جزء هزینه‌های قابل قبول خودداری می‌شود و در صورتی که مربوط به درآمد باشد درآمد مشمول مالیات این قسمت از طریق علی‌الراس تعیین خواهد شد.</p> <p>۳- در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیر قابل رسیدگی تشخیص شود و یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین‌نامه مربوط مورد قبول واقع نشود که در این صورت مراتب باید با ذکر دلایل کافی مودی ابلاغ و پرونده برای رسیدگی به هیئتی متشکل از سه نفر حسابرس منتخب رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور احاله گردد. مودی می‌تواند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ با مراجعه به هیئت مزبور نسبت به رفع اشکال رسیدگی و ادای توضیح کتبی در مورد نحوه رعایت موازین قانونی و آیین‌نامه حسب مورد اقدام نماید و در هر حال هیئت مکلف است ظرف ده روز پس از انقضای یک ماه فوق، نظر خود را با توجیهات و دلایل لازم و کافی به اداره امور مالیاتی اعلام نماید تا بر اساس آن اقدام گردد. نظر هیئت با اکثریت مطلق اعتبار است و نظر عمومی که در اقلیت قرار گیرد در صورتیکه درج گردد.</p> <p>در مواردی که هیئت نظر اداره امور مالیاتی را در مورد غیر قابل رسیدگی بودن دفاتر مودی مردود اعلام می‌کند باید مراتب را به دادستانی انتظامی مالیاتی نیز اعلام نماید.</p>
		لا یحه تحول نظام مالیاتی	تعیین درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون با استناد و پذیرش اظهارنامه مودی که با رعایت مقررات مربوط تنظیم و ارائه شده باشد، خواهد بود. سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند اظهارنامه‌های ارائه‌شده را بدون رسیدگی قبول و تعدادی از آنها را بر اساس معیارها و شاخصهای تعیین شده خود و یا به‌طور نمونه انتخاب و مورد رسیدگی قرار دهد. تبصره: در صورتی که مودی از ارائه اظهارنامه در مهلت قانونی و مطابق مقررات مربوط خودداری نماید سازمان امور مالیاتی کشور نسبت به تنظیم اظهارنامه برآوردی متضمن درآمدهای هزینه و مطالبه مالیات متعلق اقدام می‌نماید. چنانچه مودی ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ مطالعه مالیات، نسبت به ارائه اظهارنامه مطابق با مقررات مربوط اقدام نماید، اظهارنامه مذکور منبای اقدامات متداول سازمان قرار خواهد گرفت، در غیر این صورت مالیات تعیین شده در اظهارنامه برآوردی سازمان امور مالیاتی کشور قطعی و لازماً اجراست. حکم این تبصره مانع از تعلیق جرائم و اعمال مجازاتهای عدم تسلیم اظهارنامه در موعد مقرر قانونی نخواهد بود. آیین‌نامه اجرایی مربوط به این ماده و نحوه رسیدگی مالیاتی توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد. با اجرای حکم این ماده کلیه مواد و احکام قانونی عام و خاص مغایر لغو می‌گردد.

توضیح

تعیین درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون با استناد و پذیرش اظهارنامه مودی که با رعایت مقررات مربوط تنظیم و تسلیم شده باشد خواهد بود. سازمان امور مالیاتی کشور می تواند اظهارنامه های دریافت شده را بدون رسیدگی قبول و تعدادی از آنها را بر اساس معیارها و شاخصهای تعیین شده خود و یا به طور نمونه انتخاب و مورد رسیدگی قرار دهد. در موارد زیر درآمد مشمول مالیات مودی از طریق علی الراس تشخیص خواهد شد.

- ۱- در صورتی که تا موعد مقرر ترانزاکشن و حساب سود و زیان و حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان حساب مورد تسلیم نشده باشد.
- ۲- در صورتی که مودی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوطه از ارائه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خود خودداری نماید. منظور از محل کار در مورد اشخاص حقوقی نیز همان اقامتگاه قانونی آنها می باشد. مگر اینکه مودی قبلاً مرکز عملیات خود را برای ارائه دفاتر و اسناد و مدارک کتبا به اداره امور مالیاتی اعلام نموده باشد. در اجرای این بند هر گاه مودی از ارائه قسمتی از مدارک حساب خودداری نماید چنانچه مربوط به هزینه باشد از احتساب آن جزء هزینه های قابل قبول خودداری می شود و در صورتی که مربوط به درآمد باشد درآمد مشمول مالیات این قسمت از طریق علی الراس تعیین خواهد شد.
- ۳- در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیر قابل رسیدگی تشخیص شود و یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین نامه مربوط مورد قبول واقع نشود که در این صورت مراتب باید با ذکر دلایل کافی کتبا به مودی ابلاغ و پرونده برای رسیدگی به هیئتی متشکل از سه نفر حسابرس منتخب رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور احواله گردد. مودی می تواند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ یا مراجعه به هیئت مزبور نسبت به رفع اشکال رسیدگی و ادای توضیح کتبی در مورد نحوه رعایت موازین قانونی در آیین نامه حساب مورد اقدام نماید و در هر حال هیئت مکلف است ظرف ده روز پس از انقضای یک ماه فوق نظر خود را با توجهات و دلایل لازم و کافی به اداره امور مالیاتی اعلام نماید تا بر اساس آن اقدام گردد. نظر هیئت به اکثریت مناط اعتبار است و نظر عضوئی که در اقلیت قرار گیرد باید در صورت جلسه درج گردد. در مواردی که هیئت نظر اداره امور مالیاتی را در مورد غیر قابل رسیدگی بودن دفاتر مودی مردود اعلام می کند باید مراتب را به دادستانی انتظامی مالیاتی نیز اعلام نماید.

متن پیشنهادی سازمان از جهات زیر دارای نقص است:

۱- اگر اظهارنامه که مطابق نمونه سازمان امور مالیاتی تنظیم شده در مهلت مقرر تسلیم گردد لکن ارائه دفاتر و اسناد و مدارک برای رسیدگی به هر دلیلی مقذور نبود نحوه تشخیص درآمد مشمول مالیات چگونه است؟ اگر قرار است متن جامع فعلی در آیین نامه مصوب سازمان گنجانده شود که ناگزیر قسمت عمده آن چنین خواهد بود- متن فعلی مقرون به واقعیت و عملی است و در اجرا نیز با مشکلات قابل توجهی مواجه نشده است.

۲- منبای برآورد چیست؟ و آیا می توان بر اساس تخمین از اشخاص مالیات مطالبه نمود؟ بندهای ۲ و ۳ و ۴ و ماده یک قانون مالیاتهای مستقیم اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی را نسبت به درآمدهایی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می نمایند مشمول مالیات قرار داده است و درج عبارت «برآورد» در قانون با مدلول و منطوق مقررات ماده ۱ در تناقض و تضاد است.

۳- قانون با نسیب به نحوی تنظیم گردد که در حد امکان اعمال سابقه سازمان را محدود و مقید کند، در صورتی که متن پیشنهادی اختیاری حد و حصر به آنان اعطا کرده است.

۴- برآورد مالیات بدون ضابطه دقیق که در متن فعلی محدودیت های لازم ایجاد شده توسط مجریان تالی فاسد دارد.

۵- تنظیم اظهارنامه برآوردی با مقررات ماده ۲۳۷ در تضاد است. زیرا در آن ماده تنظیم برگ تشخیص مالیات بر سه رکن استوار است: مانده صحیح، انکاء به دلائل و اطلاعات کافی، و از متن پیشنهادی سازمان چنین مستفاد می شود که اظهارنامه از سوی سازمان به مودی دیکته شده و راه گریز چندانی هم نخواهد داشت و عملاً تشخیص علی الراس از ضوابط و محدودیت های قانون فعلی برخوردار نیست.

ع- اصولاً در جایی که قانون شفافی وجود دارد که از یوته آزمایش و اجرا با تقاضی اندکی بیرون آمده جایگزین مقررات مالیات از طریق علی الراس در جایی که تشریفات لازم و عملی برای آن پیش بینی شده منطقی ۷- لغو احکام قانون عام و تخصصی اختیار قانونگذار به قوه مجریه در خصوص تشخیص درآمد مشمول مالیات از طریق علی الراس در جایی که تشریفات لازم و عملی برای آن پیش بینی شده منطقی نبوده و معلوم نیست با حذف آن در موارد تشخیص علی الراس که قطعاً پیش خواهد آمد نحوه اقدام چگونه خواهد بود؟

در اجرای بند ۳ این ماده دو ماه به مهلت رسیدگی موضوع ماده ۱۵۶ این قانون اضافه می شود.

۸	۹۷	پیشنهاد کمیته	دلائل توجیهی
۹	تبصره ۱	متن قانون فعلی	دلائل توجیهی
		لا یجبه تحول نظام مالیاتی	
		پیشنهاد کمیته	
		دلائل توجیهی	

در اجرای بند ۳ این ماده دو ماه به مهلت رسیدگی موضوع ماده ۱۵۶ این قانون اضافه می شود.

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	متن قانون فعلی
۱۰	تبصره ۲	مبنای مقایسه‌ای	متن قانون فعلی
			هر گاه طبق اسناد و مدارک ابرازی، یا به‌دست‌آمده امکان تعیین درآمد واقعی مودی وجود داشته باشد، اداره امور مالیاتی مکلف است درآمد مشمول مالیات را براساس رسیدگی به اسناد و مدارک مزبور یا دفتر، حسب مورد، تعیین کند. در صورت داشتن درآمد ناشی از فعالیت‌های مکتوم که مستند به دلایل و قرائن کافی باشد، درآمد مشمول مالیات آن فعالیت‌ها همواره از طریق علی‌الراس تشخیص داده و به درآمد مشمول مالیات مشخص‌شده قبلی افزوده و مانده مطالبه مالیات واقع خواهد شد.
		پیشنهاد کمیته نظام مالیاتی	لا یجوز تحول نظام مالیاتی
			هر گاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا به‌دست‌آمده امکان تعیین درآمد واقعی مودی وجود داشته باشد، اداره امور مالیاتی مکلف است درآمد مشمول مالیات را براساس رسیدگی به اسناد و مدارک مزبور یا دفتر، حسب مورد، تعیین کند. در صورت داشتن درآمد ناشی از فعالیت‌های مکتوم که مستند به دلایل مثبت و منکی به قرائن کافی باشد، درآمد مشمول مالیات آن فعالیت‌ها همواره از طریق علی‌الراس تشخیص داده و به درآمد مشمول مالیات مشخص‌شده قبلی افزوده و مانده مطالبه مالیات واقع خواهد شد.
		دلایل توجیهی	دلایل توجیهی
		متن قانون فعلی	۹۸
		۱۱	در موارد تشخیص علی‌الراس، اداره امور مالیاتی باید پس از تحقیقات و بررسی‌های لازم و کسب اطلاعات مورد نیاز از مراجع مختلف اعم از دولتی یا غیردولتی ابتدا قریب و یا قرائن مذکور در این قانون را که متناسب با وضعیت و موضوع فعالیت مودی باشد انتخاب و دلایل انتخاب نوع قریب یا قرائن و رقم آنها را با توجیه کافی در گزارش رسیدگی قید نماید و سپس با اعمال ضریب یا ضرایب مقرر در قریب یا قرائن انتخابی درآمد مشمول مالیات مودی را تعیین نماید. در صورتی که به چند قریب اعمال ضریب شود و معدلی که از نتایج اعمال ضریب به دست می‌آید درآمد مشمول مالیات خواهد بود.
		لا یجوز تحول نظام مالیاتی	لا یجوز تحول نظام مالیاتی
		پیشنهاد کمیته	پیشنهاد کمیته
		دلایل توجیهی	دلایل توجیهی
			در موارد تشخیص علی‌الراس، اداره امور مالیاتی باید پس از تحقیقات و بررسی‌های لازم و کسب اطلاعات مورد نیاز از مراجع مختلف اعم از دولتی یا غیردولتی ابتدا قریب و یا قرائن مذکور در این قانون را که متناسب با وضعیت و موضوع فعالیت مودی باشد انتخاب و دلایل انتخاب نوع قریب یا قرائن و رقم آنها را با توجیه کافی در گزارش رسیدگی قید نماید و سپس با اعمال ضریب یا ضرایب مقرر در قریب یا قرائن انتخابی درآمد مشمول مالیات مودی را تعیین نماید. در صورتی که به چند قریب اعمال ضریب شود و معدلی که از نتایج اعمال ضریب به دست می‌آید درآمد مشمول مالیات خواهد بود.

مقررات مرتبط با اشخاص حقوقی؛ مالیات بر درآمد حقوق

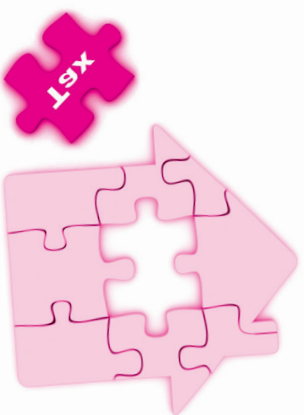
ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	متن قانون فعلی
۱۲	۱۰۴	مبنای مقایسه‌ای	متن قانون فعلی
			و از خاتمه‌ها، موسسات دولتی، شهر دارها، موسسات وابسته به دولت و شهر دارها و کلیه اشخاص حقوقی اعم از انفرادی و غیر انفرادی و اشخاص موضوع بند الف ماده ۹۵ این قانون مکلفند در هر مورد که بابت حق الزحمه پزشکی، هزینه‌های بیمارستانی و آزمایشگاهی و رادیولوژی، داری، مشاوره کارشناسی، حسابرسی، خدمات مالی و اداری، نویسندگی، تالیف و تصنیف، آهنگسازی، نوازندگی و هنرپیشگی و خوانندگی، تفریحی و دلای و حق‌العمل کاری، هرگونه حق الزحمه یا کارمزد ارائه خدمات به استثنای کارمزد پرداختی به بورسرها، بازارهای خارج از بورس و کارمزد معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورسرها و بازارهای خارج از بورس، بانکها، صندوق تعاون و موسسات غیر بانکی مجاز امور مربوط به نقل و انتقالات امکن و انبیه، اجاره ماشین آلات اداری و محاسباتی، کلیه خدمات و ارتباطات رایانه‌ای، اجاره هر نوع وسائل نقلیه موتور زیمی، هوانی و دریایی، ماشین آلات و کارخانجات و سردخانه‌ها، انبارداری، نگاهداری و تعمیر آسانسور و شوفاژ و تپو به مطبوع، هر نوع کار ساختمانی و تاسیسات فنی و تاسیساتی، تهیه طرح ساختمانیها و تاسیسات، نقشه کشی، تشتم بر اداری، نظارت و محاسبات فنی، قرارداد حمل و نقل و وجوهی که بابت حق نمایش فیلم به هر عنوان پرداخت می‌کنند پنج درصد (۵٪) آن را به‌عنوان علی‌الحساب مالیات مودی دریافت کنندگان را با ذکر نام و نشانی آنها به اداره امور مالیاتی ذریط ارسال دارند. تسلیم نمایند و همچنین طرف همین مدت مشخصات دریافت کنندگان و چوه کسر و طرف سی روز از تاریخ پرداخت به حساب تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز و رسید آن را به مودی تسهیلات اعطایی بانکیها از طریق قرارداد جعاه در امور مربوط به کنسارواری و تعمیر و تکمیل یک واحد مسکونی مستعمل کسر درصد (۵٪) مالیات علی‌الحساب موضوع این ماده بوده و در اینگونه موارد بانکها مکلفند رونوشت قرارداد جعاه تنظیمی با عامل را طرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد به اداره امور مالیاتی ذریط ارسال دارند.
		مبنای مقایسه‌ای	متن قانون فعلی
		شماره ماده قانونی	۱۰۴
		ردیف	۱۲

وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی، شهردارها، شهردارها و کلیه اشخاص حقوقی اعم از انتفاعی و غیر انتفاعی مکلفند در هر مورد که بابت فعالیت‌های بیمه‌نگاری و خدماتی و جوهی را پرداخت می‌کنند. سه درصد آن را به‌عنوان مالیات علی‌الحساب مودی (دریافت‌کنندگان وجوه) کسر و طرف سی روز به حساب تعیین‌شده از طرف سازمان مالیاتی واریز و رسید آن را به مودی تسلیم نمایند و همچنین طرف همین مدت مشخصات دریافت‌کنندگان را با ذکر نام و نشانی آنها به اداره امور مالیاتی ذیربط ارسال دارند.	فهرست فعالیت‌های بیمه‌نگاری و خدماتی مشمول حکم این ماده که براساس نوع و یا حجم فعالیت‌های مزبور تعیین می‌شود توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.	وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی، شهردارها، شهردارها و کلیه اشخاص حقوقی اعم از انتفاعی و غیر انتفاعی مکلفند در هر مورد که بابت حق الزحمه پزشکی، هزینه‌های بیمه‌رسانی و آزمایشگاه‌های و رادیولوژی، دای، کارشناسی، حسابرسی، خدمات مالی و اداری، نوبسندگی، تألیف و تصنیف، انگک‌سازی، نوزنگی و هنر پیشگی و هنر پیشگی و خوشنویسی، نقاشی، و دلای و حق‌العمل کاری و هرگونه حق‌الزحمه بابت امور مربوط به نظافت اماکن و ابنیه، اجاره ماشین‌الات اداری و محاسباتی، کلیه خدمات و ارتباطات رایانه‌ای، اجاره هر نوع وسایل نقلیه موتوری زمینی، هواپیما، دریایی، ماشین‌الات و کارخانجات و سرخانها، انبارداری، نگاره‌های و تعمیر اسانسور و شواژ و تهویه مطبوع، هر نوع کار ساختمانی و تأسیسات فنی و تأسیسات فنی و تأسیسات، نقشه‌نگاری، نقشه‌برداری، نظارت و محاسبات فنی، قرارداد حمل‌ونقل و جوهی که بابت حق نمایش فیلم به هر عنوان پرداخت می‌کنند سه درصد (۳٪) آن را به‌عنوان مالیات علی‌الحساب مودی دریافت‌کنندگان وجوه کسر و طرف سی روز از تاریخ پرداخت به حساب تعیین‌شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز و رسید آن را به مودی تسلیم نمایند و همچنین طرف همین مدت مشخصات دریافت‌کنندگان را با ذکر نام و نشانی آنها به اداره امور مالیاتی ذیربط ارسال دارند.	متن پیشنهادی سازمان بسیار گسترده است و در اجرا برای پرداخت‌کنندگان مشکلات فراوان به همراه خواهد داشت و چون اکثریت قریب به اتفاق ارائه‌دهندگان خدمات این مالیات را به کارفرما تحویل می‌کنند عملاً هزینه‌های پرداخت‌کنندگان افزایش می‌یابد.	در قسمت اخیر ماده اداره امور مالیاتی ذیربط برای دریافت مشخصات دریافت‌کنندگان اعلام‌شده به این جهت عبرت «محل» به «ذیربط» تعبیر داده شد.	۱۳	تبصره ۱۵	متن قانون فعلی	لا یجعه تحول نظام مالیاتی	دلیل توجیهی
در مورد انجام امور مربوط به این ماده چنانچه قراردادی تنظیم گردد کارفرما مکلف است ظرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد رونوشت آن را به اداره امور مالیاتی محل با انخذ رسید تسلیم نماید.	در مورد انجام امور مربوط به این ماده چنانچه قراردادی تنظیم گردد کارفرما مکلف است ظرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد رونوشت آن را به اداره امور مالیاتی محل با انخذ رسید تسلیم نماید.	در مورد انجام امور مربوط به این ماده چنانچه قراردادی تنظیم گردد کارفرما مکلف است ظرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد رونوشت آن را به اداره امور مالیاتی محل با انخذ رسید تسلیم نماید.	در مورد انجام امور مربوط به این ماده چنانچه قراردادی تنظیم گردد کارفرما مکلف است ظرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد رونوشت آن را به اداره امور مالیاتی محل با انخذ رسید تسلیم نماید.	در مورد انجام امور مربوط به این ماده چنانچه قراردادی تنظیم گردد کارفرما مکلف است ظرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد رونوشت آن را به اداره امور مالیاتی محل با انخذ رسید تسلیم نماید.	۱۴	تبصره ۲۰	متن قانون فعلی	لا یجعه تحول نظام مالیاتی	دلیل توجیهی
در مواردی که منابع درآمد مکتور در این ماده کلاً از پرداخت مالیات معاف باشد کسر علی‌الحساب مالیات به شرح فوق به‌شروط استعلام قبلی و کسب نظر اداره امور مالیاتی محل متنی است.	در مواردی که منابع درآمد مکتور در این ماده کلاً از پرداخت مالیات معاف باشد کسر علی‌الحساب مالیات به شرح فوق به‌شروط استعلام قبلی و کسب نظر اداره امور مالیاتی محل متنی است.	در مواردی که منابع درآمد مکتور در این ماده کلاً از پرداخت مالیات معاف باشد کسر علی‌الحساب مالیات به شرح فوق به‌شروط استعلام قبلی و کسب نظر اداره امور مالیاتی محل متنی است.	در مواردی که منابع درآمد مکتور در این ماده کلاً از پرداخت مالیات معاف باشد کسر علی‌الحساب مالیات به شرح فوق به‌شروط استعلام قبلی و کسب نظر اداره امور مالیاتی محل متنی است.	در مواردی که منابع درآمد مکتور در این ماده کلاً از پرداخت مالیات معاف باشد کسر علی‌الحساب مالیات به شرح فوق به‌شروط استعلام قبلی و کسب نظر اداره امور مالیاتی محل متنی است.			دلیل توجیهی		

تکالیف صاحبان مشاغل و نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات

مبنای مقایسه‌ای	شماره ماده قانونی	ردیف	توضیح
متن قانون فعلی	تبصره ۳	۱۵	در مواردی که وجوه مکتور در این ماده در صندوق دادگستری و امثال آن تودیع و یا وسیله مراجع اجرایی وصول و ایصال می‌گردد تودیع‌کننده مکلف به کسر مالیات نخواهد بود و انجام تکالیف مقرر در این ماده به عهده متصدیان خواهد بود که دستور پرداخت وجوه مکتور را صادر می‌کنند.
لا یجعه تحول نظام مالیاتی			در مواردی که وجوه مکتور در این ماده در صندوق دادگستری و امثال آن تودیع و یا وسیله مراجع اجرایی وصول و ایصال می‌گردد تودیع‌کننده مکلف به کسر مالیات نخواهد بود و انجام تکالیف مقرر در این ماده به عهده متصدیان خواهد بود که دستور پرداخت وجوه مکتور را صادر می‌کنند.
پیشنهاد کمیته			در مواردی که وجوه مکتور در این ماده در صندوق دادگستری و امثال آن تودیع و یا وسیله مراجع اجرایی وصول و ایصال می‌گردد تودیع‌کننده مکلف به کسر مالیات نخواهد بود و انجام تکالیف مقرر در این ماده به عهده متصدیان خواهد بود که دستور پرداخت وجوه مکتور را صادر می‌کنند.
دلیل توجیهی			

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	توضیح
۱۶	تصره ۴	متن قانون فعلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	در مورد قراردادهای بیمه‌گذاری موضوع ماده ۶۷ قانون مالیاتهای مستقیم اسفندماه ۱۳۸۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن که پیشنهاد آنها قبل از تاریخ و تصویب این قانون باشد کارفرما مکلف است طبق مقررات قانون مذکور عمل نماید. در قراردادهای بیمه‌گذاری که بخش ماشین‌آلات و تجهیزات از بخش خدمات مجزا می‌باشد حکم این ماده صرفاً شامل بخش خدمات قرارداد می‌باشد. در قراردادهای بیمه‌گذاری که بخش ماشین‌آلات و تجهیزات از بخش خدمات مجزا می‌باشد حکم این ماده صرفاً شامل بخش خدمات قرارداد می‌باشد.
۱۷	تصره ۵	متن قانون فعلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	سازمان امور مالیاتی کشور تا پایان دی ماه هر سال فهرست سایر مواردی را که باید از آغاز سال بعد به امور مصرح در این ماده اضافه شود از طریق درج آگهی در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور اعلام خواهد کرد. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است ترتیبات اجرایی لازم در اجرای این ماده را بوقوع اجرا گذارد، به‌نحوی که مالیات علی‌الحساب مستقیماً به حساب مودی منظور شود. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است روشهایی تدوین نماید که با اجرای آنها که مالیاتهای علی‌الحساب موضوع این ماده مستقیماً به حساب مودی منظور شود.
۱۸	تصره ۶	متن قانون فعلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند در صورت خودداری پرداخت کنندگان وجوه موضوع این ماده از انجام تکالیف مقرر، به آنها مراجعه و پس از رسیدگیهای لازم، مالیات متعلق را مطالبه کند. در صورت استتکاف آنها از پرداخت، از طریق عملیات اجرایی موضوع فصل نهم از باب چهارم این قانون، مالیات را وصول و در مورد کلیه دستگاوهای اجرایی دولت، نهادهای عمومی غیر دولتی و سایر سازمانها و موسساتی که به‌نحوی از اعتبارات دولتی استفاده می‌کنند و همچنین سایر دستگاوهای که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است از حساب بانکی آنها برداشت کند. سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند در صورت خودداری پرداخت کنندگان وجوه موضوع این ماده از انجام تکالیف مقرر، به آنها مراجعه و پس از رسیدگیهای لازم، مالیات متعلق را مطالبه کند. در صورت استتکاف آنها از پرداخت، از طریق عملیات اجرایی موضوع فصل نهم از باب چهارم این قانون، مالیات را وصول و در مورد کلیه دستگاوهای اجرایی دولت، نهادهای عمومی غیر دولتی و سایر سازمانها و موسساتی که به‌نحوی از اعتبارات دولتی استفاده می‌کنند و همچنین سایر دستگاوهای که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است از حساب بانکی آنها برداشت کند.

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	متن قانون فعلی
۱۹	۱۰۷		<p>درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران به شرح زیر تشخیص می‌گردد:</p> <p>الف- در مورد بیمه‌انگاری در ایران نسبت به عملیات هر نوع کار ساختمانی، تاسیسات فنی و تاسیساتی شامل تهیه و نصب مواد مذکور، و نیز حمل و نقل و عملیات تهیه طرح ساختمانها و تاسیسات، نقشه برداری، نقشه کشی، نظارت و محاسبات فنی، دادن تعلیمات و کمکهای فنی، انتقال دانش فنی و سایر خدمات در تمام موارد به ماخذ دوازده درصد (۱۲٪) کل در یافتی سالانه.</p> <p>ب- بابت واگذاری امتیازات و سایر حقوق خود از ایران و واگذاری فیلمهای سینمایی، که به عنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها می‌شود به ماخذ بیست درصد (۲۰٪) تا چهل درصد (۴۰٪) مجموع وجهی که طرف یک سال مالیاتی عاید آنها می‌گردد، می‌باشد. ضرب تعیین درآمد مشمول مالیات هر یک از موارد مذکور در این بند بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیئت وزیران تعیین می‌شود. پرداخت کنندگان وجوه مزبور و همچنین پرداخت کنندگان وجوه مذکور در بند الف این ماده مکلفند در هر پرداخت مالیات متعلق را با توجه به مبلغی که از اول سال تا آن تاریخ پرداخت کرده‌اند.</p> <p>کسر و طرف مدت ده روز به اداره امور مالیاتی محل اقامت خود پرداخت کنند. در غیر این صورت در یافت کنندگان متضمناً مشمول پرداخت اصل مالیات و معوقات آن خواهند بود.</p> <p>ج- در مورد بهره‌برداری از سرمایه و سایر فعالیتهایی که اشخاص حقوقی و موسسات مزبور به‌وسیله نمایندگی از قبیل شعبه، نمایندگی، کارگزاری و امثال آنها در ایران انجام می‌دهند طبق مقررات ماده ۶-۱ این قانون.</p>
		لا یجده تحول نظام مالیاتی	<p>تعیین درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران نسبت به درآمدهایی که در ایران تحصیل می‌نمایند و همچنین نسبت به درآمدهایی که بابت واگذاری امتیازات یا سایر حقوق خود و یا دادن تعلیمات و کمکهای فنی و یا واگذاری فیلمهای سینمایی از ایران تحصیل می‌نمایند و نیز بیت‌دیگری در این قانون برای آنها پیش‌بینی نشده است، به موجب این نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p> <p>پرداخت کنندگان وجوه مزبور مکلفند در مواردی که اشخاص حقوقی خارجی، از ایران درآمد تحصیل می‌نمایند در هر پرداخت مالیات متعلق را به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌دارد کسر و طرف ده روز به اداره امور مالیاتی پرداخت کنند. در غیر این صورت با دریافت کنندگان متضمناً مشمول پرداخت اصل مالیات و جرائم آن خواهند بود.</p>
		پیشنهاد کمیته	<p>درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران به شرح زیر تشخیص می‌گردد.</p> <p>الف- در مورد بهره‌برداری از سرمایه و سایر فعالیتهایی که اشخاص حقوقی و موسسات مقیم خارج از ایران به وسیله نمایندگی از قبیل شعبه، نمایندگی، کارگزاری و امثال آنها در ایران انجام می‌دهند طبق مقررات ماده ۶-۱ این قانون. در محاسبه هزینه‌های استخدامی و اداری فقط هزینه‌هایی که مربوط به عملیات آنها در ایران است قابل قبول خواهد بود.</p> <p>ب- در مورد بیمه‌انگاری در ایران نسبت به عملیات اکتشاف و حفاری چاههای نفت و گاز و استخراج آنها، اکتشاف و استخراج معادن، هر نوع کار ساختمانی، تاسیسات فنی و تاسیساتی شامل تهیه و نصب مواد مذکور و نیز حمل و نقل و عملیات تهیه و طرح ساختمانها و تاسیسات، نقشه‌برداری، نقشه کشی، نظارت و محاسبات فنی و خدمات آموزشی در تمام موارد به ماخذ دوازده درصد (۱۲٪) کل در یافتی سالانه.</p> <p>ج- بابت دادن کمکهای فنی، مهندسی پایه و اصولی، واگذاری امتیازات و سایر حقوق خود و سود و کارمزد در یافتی بابت قراردادهای بیع متقابل، یوزانس و فاینانس از ایران و واگذاری فیلمهای سینمایی که به عنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها می‌شود به ماخذ بیست درصد (۲۰٪) تا چهل درصد (۴۰٪) مجموع وجهی که طرف یک سال مالیاتی عاید آنها می‌گردد. امتیازات به نحوی که در این قانون به کار رفته اطلاق می‌شود به هر نوع حقوق پرداختی بابت استفاده از واگذاری حق استفاده از حق ایجاد یک اثر ادبی، هنری یا علمی، نام تجاری، علامت ساخت یا تجاری، نقشه یا نمونه طرح، فرمول یا طریقه سری و همچنین استفاده یا واگذاری حق استفاده از تجهیزات صنعتی و تجاری یا علمی و یا بابت اطلاعات مربوط به تجربیات حاصل در امور صنعتی و تجاری یا علمی.</p> <p>این نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. پرداخت کنندگان وجوه مذکور در بند ب و ج این ماده مکلفند در هر پرداخت مالیات متعلق را کسر و طرف مدت ده روز از تاریخ پرداخت به اداره امور مالیاتی محل اقامت خود تادیه نمایند. در غیر این صورت با دریافت کنندگان متضمناً مشمول پرداخت اصل مالیات و معوقات آن خواهند بود.</p>
		دلایل توجیهی	<p>۱- در مورد هزینه‌های استخدامی و اداری مرتبط با فعالیت آنها در ایران، اختلافات و تفاوت تلفی وجود داشته که تلاش شده بر طرف شود.</p> <p>۲- به دلیل نیاز کشور به ورود و بهره‌برداری از دانش فنی درآمدهای مربوط به آن و مالیات مغفله حذف شده.</p> <p>۳- برای جلوگیری از هر نوع سوء تعبیری عملیات اکتشاف و حفاری نفت و گاز اضافه شده.</p> <p>۴- در خصوص مهندسی پایه و اصولی که غالباً در خارج از کشور انجام می‌شود اختلاف وجود داشته که با این ترتیب موضوع شفافتر خواهد بود.</p> <p>۵- به منظور صراحت قانونی علون سود و کارمزد در یافتی بابت بیع متقابل، یوزانس و فاینانس اضافه شده.</p> <p>۶- به لحاظ جلوگیری از تفسیر و تعبیرات گوناگون معنی امتیازات در قراردادهای اجتناب از اخذ مالیات مضاعف به تکفیک درج شده است.</p> <p>۷- واگذار کردن مواردی که در قانون پیش‌بینی نشده به عهده این نامه ممکن است موجب اعمال سلیقه شود. بنابراین به منظور شفاف بودن احکام قانونی این متن پیشنهاد شده است.</p> <p>۸- چون اداره امور مالیاتی مشخص نشده بود، اداره امور مالیاتی محل اقامت پرداخت کننده پیشنهاد شد.</p>

توضیح

توضیح

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	توضیح
۲۰	تبصره ۱	متن قانون ففلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	در مواردی که تمام یا قسمتی از عملیات بیمانکاری موضوع بندهای الف و ب این ماده به اشخاص حقوقی، بیمانکار ایرانی واکاز می‌گردد می‌پردازد به بیمانکاران ایرانی دو و نیم درصد (۲/۵٪) به‌عنوان مالیات علی‌الحساب آنها کسر و طرف سی روز از تاریخ پرداخت به حساب تعیین‌شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز کند.
۲۱	تبصره ۲	متن قانون ففلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	در مورد عملیات بیمانکاری موضوع بند الف این ماده در صورتی که کارفرما، ریزار، تخته‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی یا شهرداریها باشند، آن قسمت از مبلغ قرارداد که از طریق خرید داخلی یا خارجی به مصرف خرید لوازم و تجهیزات می‌رسد مشروط بر آنکه در قرارداد با اصلاحات و الحاقات بعدی آن مبلغ لوازم و تجهیزات به‌طور جدا از سایر اقلام قرارداد درج شده باشد از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.
۲۲	تبصره ۳	متن قانون ففلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	شعب و نمایندگیهای شرکتها و بانکهای خارجی در ایران که بدون داشتن حق انجام دادن معامله به امر بازرایی و جمع‌آوری اطلاعات اقتصادی در ایران برای شرکت مادر اشتغال دارند و برای جبران مخارج خود از شرکت مادر وجوهی دریافت می‌کنند نسبت به آن مشمول مالیات بر درآمد نخواهند بود.
۲۳	تبصره ۴	متن قانون ففلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	شعب و نمایندگیهای شرکتها و بانکهای خارجی در ایران که بدون داشتن حق انجام معامله محصور در امر بازرایی و جمع‌آوری اطلاعات اقتصادی برای شرکت مادر فعالیت می‌نمایند و برای جبران هزینه‌های خود از شرکت مادر وجوهی دریافت می‌کنند نسبت به آن وجوه مشمول مالیات بر درآمد نخواهند بود.
۲۴	تبصره ۵	متن قانون ففلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	شعب و نمایندگیهای موصوف مکلف به اجرای مقررات ماده ۱۰۶ این قانون می‌باشند و سوده و زیان ناشی از تسعیر ارز بر اساس محاسبات بین‌سهمه یا نماینده با شرکت ماده درآمد مشمول مالیات آنها منظور نمی‌شود. چون وجوه ارسال برای قبیل شعب به ارزهای خارجی است و برای هزینه‌های پرداختی در ایران باید به ریال تبدیل شوند و ممکن است در پایان دوره مالی موجود ارزی داشته باشند چون تسعیر این موجودیها بر اساس محاسبات با شرکت اصلی است و برای تامین هزینه، فاقد عنوان درآمدی است و معافیت به این منظور پیشنهاد شده است.
		متن قانون ففلی لایحه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	در مواردی که بیمانکاران خارجی تمام یا قسمتی از بیمانکاری موضوع بند الف این ماده را به بیمانکاران دست دوم اشخاص حقوقی ایرانی واگذار کنند معادل آن مبلغ از لوازم و تجهیزات مذکور در قرارداد دست اول که توسط بیمانکار دست دوم خریداری می‌گردد از دریافتی بیمانکار دست اول از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهد بود.
		دلایل توجیهی	با توجه به عمومیت تبصره ۲ و نیز تبصره ۷ پیشنهادی سازمان برای الحاق به ماده ۴۰۱ وجود تبصره ضرورتی ندارد.
		دلایل توجیهی	درآمد مشمول مالیات ففلیتهای موضوع بند الف ماده ۱۰۷ این قانون که قرارداد بیمانکاری آنها از ابتدای سال ۱۳۸۳ و به بعد منعقد می‌گردد طبق مقررات ماده ۱۰۶ این قانون تشخیص می‌گردد. حکم این تبصره نسبت به ادامه ففلیتهای موضوع قراردادهای بیمانکاری که تاریخ انعقاد آنها قبل از سال ۱۳۸۳ بوده است جاری نخواهد بود.
		مشکلات اجرایی دارد.	

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	مفاد
۲۵	۱۳۳	متن قانون فعلی	درآمد مشمول مالیات ابرازی ناشی از فعالیت‌های تولیدی و معدنی در واحدهای تولیدی یا معدنی در بخشهای تعاونی و خصوصی که از اول سال ۱۳۸۱ به بعد از طرف وزارتخانه‌های زیربط برای آنها پروانه بهره‌برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می‌شود، از تاریخ شروع بهره‌برداری یا استخراج به میزان هشتاد درصد (۸۰٪) و به مدت چهار سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به میزان صددرصد (۱۰۰٪) و به مدت ده سال از مالیات موضوع ماده ۱۰۵ این قانون معاف هستند.
		لایحه تحول نظام مالیاتی	به منظور تشویق و افزایش سرمایه‌گذارهای اقتصادی، معادل صددرصد (۱۰۰٪) سرمایه‌گذاری انجام شده اشخاص حقوقی غیر دولتی در طرحهای تولیدی و معدنی و خدماتی با مجوز وزارتخانه یا موسسه دولتی زیربط که به منظور تأسیس، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدها صرف ایجاد دارایی ثابت به استثناء زمین می‌گردد. از درآمد مشمول مالیات سال یا سالهای بعد کسر می‌گردد. معافیت مالیاتی مزبور از محل اعتبار جمعی - خرجی که همه ساله در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود به حساب اشخاص فوق‌الذکر منظور می‌گردد.
			اعتبار موضوع این ماده و سایر مواد این قانون که به موجب آنها معافیت مالیاتی به صورت جمعی - خرجی برقرار شده است، تخصیص یافته تلقی می‌شود و در صورتی که اعتبار مورد نیاز در یک سال مالی بیشتر از مبلغ مصوب در قانون بوده‌جه کل کشور همان سال باشد مبلغ اعتبار جمعی - خرجی یاد شده و متقابلاً منابع مربوطه با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیئت وزیران قابل افزایش است.
		پیشنهاد کمیته	معادل پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه‌گذاری اشخاص حقوقی غیر دولتی در طرحهای تولیدی و معدنی و خدماتی که حسب مجوز وزارتخانه و یا موسسه دولتی زیربط برای تأسیس، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی صرف ایجاد دارایی ثابت به استثنای زمین می‌گردد، از درآمد مشمول مالیات ابرازی مربوط به فروش محصول سال تأسیس واحد صنعتی و یا سالهای بعد کسر می‌گردد.
		دلیل توجیهی	تبصره ۱: میزان معافیت موضوع این ماده در مورد واحدهای مستقر در مناطق کمتر توسعه یافته صددرصد می‌باشد. تبصره ۲: معافیت موضوع این ماده شامل درآمد واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع یکصد کیلومتری مرکز تهران و پنجاه کیلومتری مرکز اصفهان و سی کیلومتری مراکز استانها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت براساس آخرین سرشماری نخواهد بود.
		متن قانون فعلی	۱- متن پیشنهادی سازمان در عمل و در بوروکراسی اداری مشکلات ایجاد می‌کند. ۲- با روش مذکور، با فرض اینکه اظهارنامه در سال تسلیم رسیدگی و درآمد مشمول مالیات قطعی شود و فرساً در لایحه بودجه سال بعد منظور و تصویب شد در دومین سال پس از عملکرد این تسهیلات به مودی اعلام می‌شود. ۳- مالیات پرداختی قابل تهران شناخته شده نه قابل استرداد. متن پیشنهاد کمیته ضمن کاهش مدت و مبنای معافیت از لحاظ اجرایی هم مشکل کمتری دارد به علاوه واحد تولیدی با استفاده از این معافیت امکان بیشتری برای بازپرداخت وامها و سایر تعهدات برای ایجاد واحد تولیدی خواهد داشت.
		متن قانون فعلی	فهرست مناطق کمتر توسعه یافته برای یقینه مدت برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همچنین در آغاز هر دوره برنامه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و معادن تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
۲۶	تبصره ۱۵	لایحه تحول نظام مالیاتی	معافیت مالیاتی موضوع این ماده در هر سال مالی در مورد واحدهای مستقر در مناطق کمتر توسعه یافته معادل صد (۱۰۰٪) مالیات متعلقه و در سایر مناطق معادل پنجاه درصد (۵۰٪) آن منظور می‌گردد.
		پیشنهاد کمیته	
		دلیل توجیهی	
		متن قانون فعلی	معافیت موضوع این ماده شامل درآمد واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع یکصد کیلومتری مرکز تهران و پنجاه کیلومتری مراکز اصفهان و سی کیلومتری مراکز استانها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت براساس آخرین سرشماری نخواهد بود.
		لایحه تحول نظام مالیاتی	معافیت مالیاتی مذکور در صورتی اعطا می‌گردد که معادل سرمایه‌گذاری انجام شده در حساب سرمایه به پرداخت شده و یا افزایش سرمایه‌های بعدی منظور شود.
۲۷	تبصره ۲	پیشنهاد کمیته	
		دلیل توجیهی	

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	توضیح
۲۸	تبصره ۳	متن قانون فعلی لایحه تحول نظام مالیاتی	کلیه تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هر سال از پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات متعلق معاف هستند. معافیت مکرور در بند ب ماده ۱۵۹ قانون برنامه پنجم توسعه منحصرأ برای واحدهایی که از تاریخ اجرای قانون مذکور تا تاریخ اجرای این اصلاحیه برای آنها پروانه بهره‌برداری یا مجوز استخراج صادره شده باشد، جاری خواهد بود. این نامه اجرایی موضوع این ماده به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید.
۲۹	تبصره ۴	دلایل توجیهی متن قانون فعلی	پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی ضوابط مربوط به تعیین تاریخ شروع بهره‌برداری واحدهای معاف موضوع این ماده و همچنین تعیین محدوده موضوع تبصره ۲ این ماده توسط وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و معادن تعیین و اعلام می‌گردد.
		لایحه تحول نظام مالیاتی	
		پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	

مقررات با اشخاص حقوقی؛ معافیتها

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای	توضیح
۳۰	۱۴۱	متن قانون فعلی	الف- در صد در صد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام‌شده کالای صنعتی و بخش کشاورزی شامل محصولات زراعی، باغی، دام و طیور، شیلات، جنگل و مرتع و صنایع تبدیلی و تکمیلی آن و پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل از صادرات سایر کالاهایی که به منظور دست یافتن به اهداف صادرات کالاهای غیر نفتی، به خارج از کشور صادر می‌شوند از شمول مالیات معاف هستند. فهرست کالاهای مشمول این ماده در طول هر برنامه به پیشنهاد وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، جهاد کشاورزی و وزارت صنایع و معادن به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ب- صد در صد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به صورت ترانزیت به ایران وارد شده یا می‌شوند بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری بر روی آن صادر میشوند از مشمول مالیات معاف است.
		لایحه تحول نظام مالیاتی	بند الف- معادل هشتاد درصد (۸۰٪) مالیات متعلق به درآمد حاصل از صادرات کالاهای غیر نفتی و صادرات خدمات از محل اعتبار جمعی خرچی که همه سه ساله در قانون بودجه کل کشور درج می‌گردد به حساب مودی منظور می‌شود. فهرست کالاهای نفتی موضوع این ماده به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و نفت به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
		پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	الف- هشتاد درصد (۸۰٪) درآمد مشمول مالیات ابرازی اشخاص ناشی از صادرات خدمات و صادرات کالاهای غیر نفتی از پرداخت مالیات بر درآمد معاف می‌باشند. فهرست کالاهای نفتی موضوع این ماده به پیشنهاد وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و نفت به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ب- صد در صد (۱۰۰٪) درآمد مشمول مالیات ابرازی اشخاص ناشی از ترانزیت کالا از پرداخت مالیات بر درآمد معاف است.
		متن قانون فعلی	پیشنهاد سازمان از لحاظ اجرای طرح جمعی - خرچی مشکلات اداری به همراه دارد و عملاً مالیات پرداختی مودی حداقل یک و یا دو سال بعد به حساب وی منظور می‌شود. زبان حاصل از صدور کالاهای معاف از مالیات در مورد کسانی که غیر از امور صادراتی فعالیت دیگری هم دارند، در محاسبه مالیات سایر فعالیت‌های آنان منظور نخواهد شد.
۳۱	تبصره	دلایل توجیهی نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی	

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای
۳۳	۱۴۷	متن قانون فلی لا یبعه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی
		تصوه ۱: از لحاظ مقررات این فصل موسسه عبارت است از کلیه اشخاص حقوقی و همچنین صاحبان درآمد مشاغل
		تصوه ۲: از لحاظ مقررات این فصل موسسه عبارت است از کلیه اشخاص حقوقی و همچنین بر حسب مورد صاحبان درآمد مشاغل
		چون تصور درآمد بدون انجام هزینه ممکن نیست. بنابراین عدم پذیرش هزینه فعالیتها معاف که در عمل به درآمد مشمول مالیات غیرمعاف اضافه می شود و مطالبه مالیات آن نقض غرض قانونگذار است. حذف این تبصره مقرون به واقعیت است.
		تصوه ۳: هزینه‌های مربوط به درآمدهایی که به موجب این قانون از مالیات معاف یا به نرخ مقطوع مشمول مالیات می‌باشند، به‌عنوان هزینه قابل قبول شناخته نمی‌شود.
		متن قانون فلی لا یبعه تحول نظام مالیاتی پیشنهاد کمیته دلایل توجیهی
		متن قانون فلی

مواد قانونی مرتبط با اشخاص حقوقی؛ هزینه‌های قابل قبول

ردیف	شماره ماده قانونی	مبنای مقایسه‌ای
۳۴	۱۴۸	متن قانون فلی
		هزینه‌های که حائز شرایط مذکور در ماده فوق می‌باشد به شرح زیر در حساب مالیاتی قابل قبول است:
		۱- قیمت خرید کالای فروخته‌شده و یا قیمت خرید مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته‌شده.
		۲- هزینه‌های استخدامی متناسب با خدمات کارکنان بر اساس مقررات استخدامی موسسه به شرح زیر: الف- حقوق با مزد اصلی و مزایای مستمر اعم از تقدی یا غیرتقدی (مزایای غیرتقدی به قیمت تمام‌شده برای کارفرما) ب- مزایای غیرمستمر اعم از تقدی یا غیرتقدی از قبیل خوراک، بهره‌وری و پاداش، عیدی، اضافه کار، هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت. نصاب هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مدیران و بازرسان و کارکنان به خارج از ایران به منظور رفع حوائج موسسه ذیربط طبق آیین‌نامه‌ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد، تعیین خواهد شد.
		ج- هزینه‌های بهداشتی و درمانی و وجوه برداختی ثابت بیمه‌های بهداشتی و عمر و حوادث ناشی از کار کارکنان.
		د- حقوق بازنشستگی، وظیفه، پانان خدمت، طلق مقررات استخدامی موسسه و خسارت اخراج و بازخرید طبق قوانین موضوعه مازاد بر مانده حساب ذخیره مربوط.
		ه- وجوه برداختی به سازمان تامین اجتماعی طبق مقررات مربوط و همچنین تا میزان سه درصد (۳٪) حقوق برداختی سالانه بابت پس انداز کارکنان بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.
		و- معادل یک ماه آخرین حقوق و دستمزد و همچنین مابه‌التفاوت تعدیل حقوق سنوات قبل که به‌منظور تأمین حقوق بازنشستگی و وظیفه و مزایای پانان خدمت، خسارت، اخراج و بازخرید کارکنان موسسه ذخیره می‌شود.
		این حکم نسبت به ذخایری که تاکنون در حساب بانکها نگهداری شده است نیز جاری خواهد بود.
		۳- کرایه محل موسسه در صورتی که اجاری باشد، مالا
		۴- اجاره بهای ماشین‌آلات و ادوات مربوط به موسسه در صورتی که اجاری باشد.
		۵- مخارج سوخت، برق، روشنایی، آب، مخازرات، و ارتباطات.
		۶- وجوه برداختی بابت انواع بیمه مربوط به عملیات و دارایی موسسه
		۷- حق‌الاستیزار برداختی و همچنین حقوق و عوارض و مالیاتهایی که به سبب فعالیت موسسه به شهر داربها و وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به آنها پرداخت می‌شود به استثنای مالیات بر درآمد و ملحقیات آن و سایر مالیاتهایی که موسسه به موجب مقررات این قانون ملزم به کسر از دیگران و پرداخت آن می‌باشد و همچنین جرایمی که به دولت و شهر داربها پرداخت می‌گردد.
		۸- هزینه‌های تحقیقاتی، آزمایشی و آموزشی، خرید کتاب، نشریات و لوحهای فشرده، هزینه‌های بازاریابی، تبلیغات و نمایشگاهی مربوط به فعالیت موسسه بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

۹- هزینه‌های مربوط به جبران خسارت وارده مربوط به فعالیت و دارایی موسسه مشروط بر اینکه:

اولاً: وجوه خسارت محقق باشد.

ثانیاً: موضوع و میزان آن مشخص باشد.

ثالثاً: طبق مقررات قانون یا قراردادهاى موجود جبران آن به عهده دیگری نبوده و یا در هر صورت از طریق دیگر جبران نشده باشد.

۱۰- هزینه‌های احراز شروط سه گانه مذکور در این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

۱۱- هزینه‌های فرهنگی، ورزشی و رفاهی کارکنان پرداختی به وزارت کار و امور اجتماعی حداکثر معادل ده هزار ۱۰۰۰۰۰ ریال به ازای هر کارگر

اولاً: مربوط به فعالیت موسسه باشد

ثانیاً: احتمال غالب برای لاوصول ماندن آن موجود باشد.

ثالثاً: در دفاتر موسسه به حساب مخصوص منظور شده باشد تا زمانی که طلب وصول گردد یا لاوصول بودن آن محقق شود.

۱۲- آیین نامه مربوط به این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

۱۳- زیان انتخاب حقیقی یا حقوقی که از طریق رسیدگی به دفاتر آنها و یا توجه به مقررات احراز گردد، از درآمد سال یا سالهای بعد استهلاک پذیر است.

۱۴- هزینه‌های جزیی مربوط به محل موسسه که عرفاً به عهده مستاجر است در صورتی که اجاری باشد.

۱۵- مخارج حمل و نقل

۱۶- هزینه‌های ایاب و ذهاب، پذیرایی و انبارداری

۱۷- حق الزحمه پرداختی متناسب با کار انجام شده از قبیل حق العمل - دلای - حق الوکاله - حق المشاوره - حق حضور - هزینه حسابرسی و خدمات مالی و اداری و بازرسی، هزینه برافرازی، طراحی و استقرار

سیستمهای مورد نیاز موسسه، سایر هزینه‌های کارشناسی در ارتباط با فعالیت موسسه و حق الزحمه بازرسی قانونی.

۱۸- سود و کارمندی که برای انجام دادن عملیات موسسه به بانکها، صندوق تعاون و همچنین موسسات اعتباری غیربانکی مجاز پرداخت شده یا تخصیص یافته باشد.

۱۹- مخارج تعمیر و نگهداری ماشین آلات و لوازم کار و تعمیراتی دیگری که به‌عنوان تعمیر اساسی تلقی نگردد.

۲۰- مخارج تعمیر و نگهداری ماشین آلات و لوازم کار و تعمیراتی دیگری که به‌عنوان تعمیر اساسی تلقی نگردد.

۲۱- هزینه‌های اکتشاف معادن که منجر به بهره‌برداری نشده باشد.

۲۲- هزینه‌های مربوط به حق عضویت و حق اشتراک پرداختی مربوط به فعالیت موسسه. هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد موسسه تشخیص داده می‌شود و در این ماده پیش‌بینی نشده است

به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی جزء هزینه‌های قابل قبول پذیرفته خواهد شد.

مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتی که دارای شغل موظف در موسسات مکتوب باشند جزء کارکنان موسسه محسوب خواهند شد ولی در موسساتی که غیر اشخاص حقوقی باشند حقوق

و مزایای صاحب موسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده به استثنای هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء ب بند ۲ این ماده خواهد بود جزء هزینه‌های قابل قبول

منظور نخواهد شد.

۲۳- هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد موسسه تشخیص داده می‌شود و در این ماده پیش‌بینی نشده است به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی جزء

هزینه‌های قابل قبول پذیرفته خواهد شد.

مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتی که دارای شغل موظف در موسسات مکتوب باشند جزء کارکنان موسسه محسوب خواهند شد ولی در موسساتی که غیر اشخاص حقوقی

و مزایای صاحب موسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده به استثنای هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء ب بند ۲ این ماده خواهد بود جزء هزینه‌های قابل قبول

منظور نخواهد شد.

۲۴- هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد موسسه تشخیص داده می‌شود و در این ماده پیش‌بینی نشده است به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی جزء

هزینه‌های قابل قبول پذیرفته خواهد شد.

مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتی که دارای شغل موظف در موسسات مکتوب باشند جزء کارکنان موسسه محسوب خواهند شد ولی در موسساتی که غیر اشخاص حقوقی

و مزایای صاحب موسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده به استثنای هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء ب بند ۲ این ماده خواهد بود جزء هزینه‌های قابل قبول

منظور نخواهد شد.

۲۵- مصالحت لاوصول به شرایط آن از طرف مودی مانده حساب ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول.

۲۶- زیان حاصل از تسعیر ارز بر اساس اصول متداول حسابداری مشروط بر انتخاب یک روش یکخواندگی طی سالهای مختلف از طرف مودی.

۲۷- ضایعات متعارف تولید.

۲۸- ذخیره مربوط به هزینه‌های پرداختی قابل قبول که به سال مورد رسیدگی ارتباط دارد.

۲۹- هزینه‌های قابل قبول مربوط به سالهای قبلی که پرداخت یا تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق می‌یابد.

۳۰- هزینه خرید کتاب و سایر کالاهای فرهنگی - هنری برای کارکنان و افراد تحت تکفل آنها تا میزان حداکثر پنج درصد (۵٪) معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ این قانون به ازای هر نفر.

<p>نقدار متن اصلاحی پیشنهادی سازمان متن پیشنهادی کمیته</p>	<p>۱۴۸ ۳۴</p>
<p>هزینه‌های که حائز شرایط مذکور در ماده فوق می‌باشد به شرح زیر در حساب مالیاتی قابل قبول است:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- قیمت خرید کالای فروخته‌شده و یا قیمت خرید مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته‌شده و تخفیفات فروش به شرط احراز الف- هزینه‌های استخدا می متناسب با خدمت کارکنان بر اساس مقررات استخدا می موسسه به شرح زیر: ۲- حقوق یا مراد اصلی و مزایای مستمر اعم از نقدی یا غیر نقدی مزایای غیر نقدی به قیمت تمام‌شده برای کارفرما ب- مزایای غیر مستمر اعم از نقدی یا غیر نقدی از قبیل خواربار، بهره‌وری و پاداش، عیدی، اضافه کار، هزینه سفر و فوق العاده مسافرت تمام‌شده برای کارکنان و کارکنان به خارج از ایران به منظور رفح و مواسسه ذر بر طر یق این نامهای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، تعیین خواهد شد. ج- هزینه‌های بهداشتی و درمانی و وجوه پرداختی بابت بیمه‌های بهداشتی و عمر و حوادث ناشی از کار کارکنان. د- حقوق بازنشستگی، وظیفه، پایان خدمت، طبق مقررات استخدا می موسسه و خسارت اخراج و باز خرید طبق قوانین موضوعه مازاد بر مانده حساب ذخیره مربوط. ه- وجوه پرداختی به سازمان تامین اجتماعی طبق مقررات مربوط و همچنین تا میزان سه درصد ۳٪ حقوق پرداختی سالانه بابت پس انداز کارکنان بر اساس آیین نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. و- معادل یک ماه آخرین حقوق و دستمزد و همچنین مابه‌التفاوت تعدیل حقوق سنوات قبل که به منظور تامین حقوق بازنشستگی و وظیفه و مزایای پایان خدمت، خسارت، اخراج و باز خرید کارکنان موسسه ذخیره می‌شود. <p>این حکم نسبت به ذخایری که تاکنون در حساب بانکها نگهداری شده است نیز جاری خواهد بود.</p> <ol style="list-style-type: none"> ۳- کرایه محل موسسه در صورتی که اجاری باشد، مالا ۴- اجاره بهای ماشین‌آلات و ادوات مربوط به موسسه در صورتی که اجاری باشد. ۵- مخارج سوخت، برق، روشنایی، آب، مخازنات، و ارتباطات. ۶- وجوه پرداختی بابت انواع بیمه مربوط به عملیات و دارایی موسسه ۷- حق الامتياز پرداختی و همچنین حقوق و عوارض و مالیات‌هایی که به سبب فعالیت موسسه به شهرداریها و وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به آنها پرداخت می‌شود. به استثنای مالیات بر درآمد و ملاقات آن و سایر مالیات‌هایی که موسسه به موجب مقررات این قانون ملزم به کسر از دیگران و پرداخت آن می‌باشد و همچنین جرایمی که به دولت و شهرداریها پرداخت می‌گردد. ۸- هزینه‌های تحقیقاتی، آزمایشی و آموزشی، خرید کتاب، نشریات و لوحهای فشرده، هزینه‌های بازاریابی، تبلیغات و نمایشگاهی مربوط به فعالیت موسسه بر اساس آیین نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۹- هزینه‌های مربوط به جبران خسارت وارده مربوط به فعالیت و دارایی موسسه مشروط بر اینکه: <ol style="list-style-type: none"> اولاً: وجوه خسارت محقق باشد. ثانیاً: موضوع و میزان آن مشخص باشد. ثالثاً: طبق مقررات قانون یا قراردادهای موجود جبران آن به عهده دیگری نبوده و یا در هر صورت از طریق دیگر جبران نشده باشد. ۱۰- هزینه‌های احراز شروط سه‌گانه مذکور در این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۱۱- هزینه‌های فرهنگی، ورزشی و رفاهی کارکنان پرداختی به وزارت کار و امور اجتماعی حائز معامله ده هزار ۱۰۰۰۰۰ ریال به ازای هر کارگر ۱۲- ذخیره عملیاتی که وصول آن مشکوک باشد مشروط بر اینکه: <ol style="list-style-type: none"> اولاً: مربوط به فعالیت موسسه باشد. ثانیاً: احتمال غالب برای لا وصول ماندن آن موجود باشد. ثالثاً: در دفتر موسسه به حساب مخصوص منظور شده باشد تا زمانی که طلب وصول گردد یا لا وصول بودن آن محقق شود. ۱۳- این نامه مربوط به این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۱۴- زبان اشخاص حقیقی یا حقوقی که از طریق رسیدگی به توجیه به مقررات احراز گردد، از درآمد سال یا سالهای بعد استهلاک پذیر است. ۱۵- هزینه‌های جزئی مربوط به محل موسسه که عرفاً به عهده مستاجر است در صورتی که اجاری باشد. ۱۶- مخارج حمل و نقل ۱۷- مخارج حمل و نقل ۱۸- هزینه‌های آب و ذهاب، پذیرایی و انبارداری 	<p>۱۴۸ ۳۴</p>

<p>۱۷- حق الزحمه پرداختی متناسب با کار انجام شده از قبل حق العمل - دلالی - حق الوکاله - حق مشاوره - حق حضور - هزینه حسابرسی و خدمات مالی و اداری و بازرسی، هزینه نرم‌افزاری، طراحی و استقرار سیستم‌های مورد نیاز موسسه، سایر هزینه‌های کارشناسی در ارتباط با فعالیت موسسه و حق الزحمه بازرسی قانونی.</p> <p>۱۸- سود و کارمندی که برای انجام دادن عملیات موسسه به بانکها، صندوق تعاون، و همچنین موسسات اعتباری غیر بانکی مجاز پرداخت شده یا تخصیص یافته باشد.</p> <p>۱۹- بهای ملزومات اداری و لوازمی که معمولاً طرف یک سال از بین می‌روند.</p> <p>۲۰- مخارج تعمیر و نگهداری ماشین آلات و لوازم کار و تعویض قطعات یدکی که به‌عنوان تعمیر اساسی تلقی نگردد.</p> <p>۲۱- هزینه‌های اکتشاف معادن که منجر به بهره‌برداری نشده باشد.</p> <p>۲۲- هزینه‌های مربوط به حق عضویت و حق اشتراک پرداختی مربوط به فعالیت موسسه.</p> <p>۲۳- مطالبات لاوصول به شراط اثبات آن از طرف مودی مازاد بر مانده حساب ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول.</p> <p>۲۴- زیان حاصل از تسعیر ارز بر اساس اصول متداول حسابداری مشروط بر اتخاذ یک روش یکواخت طی سالهای مختلف از طرف مودی.</p> <p>۲۵- ضایعات متعارف تولید.</p> <p>۲۶- ذخیره مربوط به هزینه‌های پرداختی قابل قبول که به سال مورد رسیدگی ارتباط دارد.</p> <p>۲۷- هزینه‌های قابل قبول مربوط به سالهای قبلی که پرداخت یا تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی تحقق می‌یابد.</p> <p>۲۸- هزینه خرید کتاب و سایر کالاهای فرهنگی - هنری برای کارکنان و افراد تحت تکفل آنها تا میزان حداکثر پنج درصد (۵٪) معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ این قانون به ازای هر نفر.</p> <p>۲۹- کاهش ارزش یا نامرغوب شدن یا غیرقابل استفاده شدن موجودیها.</p> <p>۳۰- تا میزان پنج درصد (۵٪) درآمد مشمول مالیات جهت هزینه‌های حفظ محیط زیست.</p> <p>۳۱- کاهش ارزش و یا از بین رفتن سرمایه‌گذار یها.</p> <p>۳۲- پاداش سلاله اعضای غیرموظف هیئت‌مدیره.</p> <p>مصوبه هیئت وزیران قاعدتاً با بررسی بیشتری انجام می‌شود و از پیشنهاد قانونی بیشتر برخوردار است. علاوه بر آن در متن ماده ۱۴۲ نیز مصوبه هیئت وزیران در عرض مقررات قانونی است.</p>	پیشنهاد کمیته	۱۴۸	۲۴
<p>۱- تخفیفات فروش موجب بروز اختلاف بوده و به منظور شفاف بودن متن قانون و ملاحظه واقعیات بازار تخفیفات فروش اضافه شده تصویب نامه هیئت وزیران در متن ماده ۱۴۲ قید شده و با این ترتیب مرجع تصویب به هیئت وزیران تغییر داده شد.</p>	دلایل توجهی تغییرات		
<p>هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد موسسه تشخیص داده می‌شود و در این ماده پیش‌بینی نشده است به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی جزء هزینه‌های قابل قبول پذیرفته خواهد شد.</p>	متن قانون فعلی	تصوه ۱	۲۵
	لا یحه تحول نظام مالیاتی		
<p>هزینه‌های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد موسسه تشخیص داده می‌شود و در این ماده پیش‌بینی نشده است به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب هیئت وزیران جزء هزینه‌های قابل قبول پذیرفته خواهد شد.</p>	پیشنهاد کمیته		
<p>مصوبه هیئت وزیران قاعدتاً با بررسی بیشتری انجام می‌شود و از پیشنهاد قانونی بیشتر برخوردار است. علاوه بر آن در متن ماده ۱۴۲ نیز مصوبه هیئت وزیران در عرض مقررات قانونی است.</p>	دلایل توجهی		

<p>مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتی که دارای شغل موظف در موسسات مذکور باشند جزء کارکنان موسسه محسوب خواهند شد ولی در موسساتی که غیر اشخاص حقوقی باشند حقوق و مزایای صاحب موسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده به استثنای هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء ب بند ۲ این ماده خواهد بود جزء هزینه‌های قابل قبول منظور نخواهد شد.</p>	<p>متن قانون فعلی</p>	<p>تبصره ۲</p>	<p>۳۶</p>
<p>مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتی که دارای شغل موظف در موسسات مذکور باشند جزء کارکنان موسسه محسوب خواهند شد ولی در موسساتی که غیر اشخاص حقوقی باشند حقوق و مزایای صاحب موسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده به استثنای هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء ب بند ۲ این ماده خواهد بود جزء هزینه‌های قابل قبول منظور نخواهد شد.</p>	<p>لا یحه تحول نظام مالیاتی</p>	<p>پیشنهاد کمیته</p>	<p>۳۷</p>
<p>در محاسبه مالیات شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی، ذخایر موضوع بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۵ قانون شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی مصوب ۱۳۵۰/۰۲/۱۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن و در مورد شرکتها و اتحادیه‌هایی که وضعیت خود را با قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۷۰/۰۶/۱۳ تطبیق داده‌اند یا به‌هنگام، ذخیره موضوع بند ۱ و حق تعاون و آموزش موضوع بند ۳ ماده ۲۵ قانون اخیرالذکر جزء هزینه محسوب می شود.</p>	<p>دلایل توجیهی</p>	<p>متن قانون فعلی</p>	<p>تبصره ۳</p>
<p>در محاسبه مالیات شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی، ذخایر موضوع بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۵ قانون شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی مصوب ۱۳۵۰/۰۲/۱۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن و در مورد شرکتها و اتحادیه‌هایی که وضعیت خود را با قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۷۰/۰۶/۱۳ تطبیق داده‌اند یا به‌هنگام، ذخیره موضوع بند ۱ و حق تعاون و آموزش موضوع بند ۳ ماده ۲۵ قانون اخیرالذکر جزء هزینه محسوب می شود.</p>	<p>لا یحه تحول نظام مالیاتی</p>	<p>پیشنهاد کمیته</p>	<p>۳۸</p>
<p>در محاسبه مالیات شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی، ذخایر موضوع بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۵ قانون شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی مصوب ۱۳۵۰/۰۲/۱۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن و در مورد شرکتها و اتحادیه‌هایی که وضعیت خود را با قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۷۰/۰۶/۱۳ تطبیق داده‌اند یا به‌هنگام، ذخیره موضوع بند ۱ و حق تعاون و آموزش موضوع بند ۳ ماده ۲۵ قانون اخیرالذکر جزء هزینه محسوب می شود.</p>	<p>دلایل توجیهی</p>	<p>پیشنهاد کمیته</p>	<p>۳۹</p>

